

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячної в краю 450 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голандії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

За соборну Україну.

Промова голови українського сенатського клубу сенатора Михайла Черкавського на пленумі сенату дня 2. березня п. р. в генеральній дискусії над бюджетом.

(Докінчення.)

Але не тільки самоврядуванням журиться умираючий сойм і центро-правниця, згл. ціла польська більшість. Не меншою журою сойму є також виборча ординація до сойму й сенату. Адже в найближчих виборах до сойму можуть узяти участь також українці галицькі. Вже це одне вистарчає, щоби змінити виборчу ординацію до сойму й сенату так, аби заступництво непольських народів, парламентарне заступництво національних меншостей зробити зовсім ілюзоричним. Це головний товчок до активності польських партій. Не вхождю в подробиці, але вважаю своїм обов'язком заявити з цієї трибуни: вже дотеперішньою виборчою ординацією до сойму й сенату ми є покривджені. Коли на польській етнічній території один посол припадає на 60—70.000 мешканців, то на одного посла на території етнічно українській чи білоруській припадає 80—90.000 мешканців. Дальше покривдження в якійсь мундбуль напромі, чи то шляхом зменшення числа послів, чи то шляхом зміни виборчих округів на нашу некористь, чи дальше упослідження нас в інший спосіб, з одночасним упривілеєнням польської меншости на нашій національній території, мусілоб неминухо викликати в нас питання: Чого маємо шукати в польській соймі, і то в зменшеному числі? Чи маємо й дальше бути свідками того, як кують кайдани на наш нарід, як це було досі? Очевидно, що тільки в таку трагічну позицію хочете нас поставити, переводячи моральні тортури на представників українського народу.

А ці симптоматичні проекти остаточного знаслування і безприкладного погноблення українського народу впливають на поверхню тоді, коли в польській пресі, особливо зв'язаній з урядом, грає тужлива музика про Україну. Промовчуючи і стидливо криючи страшний відносини на Західній Україні, впроваджуючи тільки позірне злагіднення політичних відносин на ній, в дійсності приготавлюючи нові пута для 7 мільйонів українців, споріднених з урядом польські чинники співають пісню про Україну «від границь Польщі і Румунії до гір Кавказу», мріючи про багатства України, про її зерно, вугілля, про морське побережжя, і навіть не відчувують того, що ця пісня в їх устах є хулою — що чименше так довго, як довго Західна Україна мучиться в такій тяжкій неволі, в якій є тепер. (Голос: Стидайтесь, панове, так говорити!) Панове, що журитеся тою Україною, яка і без вас дає собі раду, скоро поступаючи в своїй політичній та економічній емансипації (Голос: Зберіться там і робіть Україну). Лишьте її в спокою. Вже сьогодні Наддніпрянська Україна — це кажемо ми, українські самостійники — є піссуверенною державою, не кажучи, що суверенною, має означені атрибути державної влади, хоч і в значній мірі залежні ще від Москви, творить власну культуру, виявляє невичерпані сили. Прошу панів, аджеж це факт, що його недавно

ствердив навіть бувший посол у Москві, п. Кентшинський, що панове мали нагоду прочитати в «Часі» з 19. лютого п. р. А всеж п. Кентшинський повинен бути для панів авторитетом. Правда, є там інший державний і суспільний устрій, але і з ним Україна дасть собі сама раду. Якщо хочете журитися Україною, якщо вас розпирає чулисть з приводу тяжкої долі сусіда, якщо фактично відчуваєте внутрішню потребу «визволення», доконування геройських діл в ім'я культури і західно-європейської цивілізації, то вивольте шю Україну, що лежить спутана під вашим чоботом. Це буде безперечно велике і шляхотне діло, гідне людей честі й етики, гідне лицарів вольности, рівности і братерства. (пос. Блискош: Агітаційна промова).

Бо говорення про Наддніпрянську Україну, роздирання шат над її недолею в часі, коли маєте нагоду вчинками доказати не тільки свої альтруїстичні почування, але маєте змогу виявити свою мудрість і широкі політичні горизонти тут, на місці — є щонайменше недогепне і смішна. Україна не починається від теперішніх границь Польщі та Румунії, але від Сяну і західних границь Холмщини і Підляшя. (С. Блискош: Протестую проти того!). В даному випадку говорю про Україну етнографічну. Така сама Україна як там, є також і тут. (С. Блискош: Ви вступаєте в сліди Евлогія!) Тільки тутешня Україна в порівнянні з тамтою, є більше гнобленою, більше обдертою зі свого духового майна. Україна є тільки одна на цілому просторі українських земель, під усіма займанщинами, під усіма владами. І лише за таку Україну, за Україну Соборну, за її природне право до незалежності, до самостійного життя, до її духового розвитку і матеріального добробуту будуть боротися всі сили української землі. Ту Україну носимо не лише в наших серцях, але пращемо для неї, приготавлюючи хвилю її світлості та виявлення своїх сил молодих, ядерних і незужитих. І непохитно віримо, що недалекий той день, коли й ми вільні та зєднані «засядемо в народів вольних колі». А тоді не будемо отягатися з поданням руки для порозуміння і згоди навіть з найбільшим нашим ворогом і гнобителем. (Голос: полякам? — Банашек: Ні, він же про москалів говорить!) В нинішніх обставинах, саморозуміло, не маємо довіри ні до уряду, ні до його політики, отже будемо голосувати проти бюджету та його поодиноких складових частин, щоби таким чином запротестувати проти політики гнету, експропріації та екстермінації, довершуваної на нашому народі.

Пам'ятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10, I. пов.) на шадничу книжечку ч. 7910.

Добираються?

З приводу одної конфіскації.

На днях сконфісковано в Варшаві відозву Ліги Оборони Прав Людини і Громадянина. Сконфісковано її, бо так подобалося «санайному урядові» і його поліцейсько-прокураторським органам.

На нас такі конфіскаційні штучки і жарти не роблять ніякого враження. Хіба ми мали час привикнути до них, але у Варшаві це невидальщина, політична сенсація. Конфіскація згаданої відозви затвердив не лише правительственный комісар на м. Варшаву, але й рабсько-услужливий чура «санайного уряду», редактор «Глосу Правди» п. Стпінчинський і то затвердив її передовицею у «своім» органі.

З приводу цієї конфіскації розвелася досить жива, хоча в тоні сальоново-здержлива дискусія між «Глосом Правди» і «Роботніком». Довідемося з неї і про зміст сконфіскованої відозви. А саме Ліга Оборони Прав Людини і Громадянина за підписами передових представників польського громадянства: вчених, письменників, політиків, між якими стрічаємо імена сенаторів Лімановського і Познера, пос. Тугута і письм. Струга, виступила проти ославлених поліцейських й інших прийомів, піднесла справу призабуті амнесії для політичних в'язнів і виставила тезу легалізації комуністичної партії.

Очевидно, п. Стпінчинський вважає ці домагання «антидержавними», а саму відозву ще й формально трактує як мало авторитетну. Мовляв, всі ті письменники і вчені — це наївні люди, які не повинні забирати голосу в таких справах, бо вони на тому «не розуміються», і тому їм можна навіть простити їх «нетакт». Найбільшим винуватком, знеславником сучасної Польщі і режиму «санайного уряду» є пос. Тугут, на якого — користаючи з його відсутності (бере участь в гостині польських парламентаріїв у Франції) — виливає «санайний» чура всю злість. Урядовому редакторові відповідає на сторінках «Роботніка» відомий письменник А. Струг, який на останній закид відповідає, що він сам міг би зібрати щонайменше 500 підписів,

«серед яких не було б ані одного більшовика, ані українця, ані білорусина, ані жода, ані німця, ані агента чужої держави і ані одного протинника марш. Пісудського, а за те найбільше би там дуже багато давних добрих знайомих п. Стпінчинського».

Та не наша річ займатися внутрішньо-польськими спорами, розходженнями між давніми приятелями і теперішніми чурами марш. Пісудського. Правда, вони забираються до себе, але так делікатно і

сальоново, що це радше треба вважати переходною бурею в шклянці води. Конфіскація відозви Ліги оборони прав Людини і Громадянина стверджує тільки наглядно зріст реакції і безцеремонності військової диктатури в Польщі.

Відозва видвинула три головні справи: сальонову поведінку поліції, амнесію для політичних в'язнів і легалізацію комуністичної партії. Хочемо на цю останню справу звернути увагу. Без сумніву легалізація комуністичної партії це основна вимога справжньої демократії. Чому партія, в основу якої лягли ідейні ідеї, змагання до зміни соціально-політичного ладу, як і всякої іншої партії, має всупереч принциповим вимогам демократії — перебувати на нелегальному становищі? Чому партія, яка від інших соціалістичних партій по суті різнилася тільки тактикою, має бути загнана в підземелля? І чому вкінці «республікансько-демократичний» уряд невідільно наслідують більшовицькі прийоми придавлювання і лютої розправи з тими, що інакше думають?

Легалізація комуністичної партії є настирливо вимагана не лише в інтересі свободи думки й організації, але і в інтересі боротьби з нівеляційними і розкладовими впливами комунізму. Підпольність комун. партії не лише нічого їй не шкодить, але багато їй помагає, вбираючи її в ареоло мучеництва, що надає комун. партії специфічної притягуючої сили, особливо серед молоді. Але зрештою, що то за нелегальна партія, яка має свою посольську фракцію у соймі, свої численні організації, свої гуртки, пресу, яка вкінці для збереження форми легальности розпоряджує кількома партійними відгалуженнями, що носять тільки відмінні додатки в назві. Але формальна нелегальність, що найважче тяжить на носіях комуністичної бібули, яких дуже гостро карають суди, ставить комуністів в упривілеєне становище у відношенні до національних партій тих народів, на яких території з найбільшим розмахом проводиться комуністично-нівеляційна пропаганда. Боротьба з цєю пропагандою незвичайно складна і незручна. Кожний, найбільш здержливий виступ проти комуністів негайно називає комуністична пропаганда доносом, денунціяцією. спілкою з поліцією і т. і. проти «мученицької» партії. Легалізація комуністичної партії булаб прочищенням атмосфери, вона привелаб до виклярування відносин і далаб змогу протиставитися більшовицькій пропаганді й приспішено переводженому анархізуванню життя українського народу.

Несподіванка.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 3. березня 1927.

I.

Напередодні війни число народни у Франції було найнижче на цілу Європу: 189 народни на 1000 душ людности. Коли азята оголошені недавно числа перепису з 1925 р., то бачимо, що число це остало майже незмінне: 187. Беручи під увагу факт, що чотири роки війни азпільно скосили французьку молодь і мужаву, дехто бачить в цих числах анак відновні фізичних

сил французького племені. Чи воно справді правда, це ще покажеться, однак фактом: що французька плодородність належить инні до таких, які найкраще оперлись світовій катастрофі. Це одна з несподіванок останніх списів людности.

Франція вже не на останньому місці місце те зайняла Швеція, що алаа з 23-ї місце на 1000: на 17-е. Мало що краще вийшли й інші скандинавські народи, хоча й воли не далили на собі війни. Данія з 25-го

вийшла на 21^й. Норвегія — на 25^й на 19^й. Велика Британія, яка перевищила Францію злиш 6-ма точками (25 народин на 1000 людности в 1913 р.), тепер іде після Франції: 18^й. Таким чином Франція нині вже не остання; все таки вона третя з передостанніх.

II.

Та порівняння з Німеччиною для Франції найважливіше — як стоїть справа з німецькою плодovitістю? В 1925 р. Німеччина ще виказувала надлишки народин над смертністю в числі 546.000 — супроти 60.000 надлишки французької, однак надлишки цю приписують в головному значно слабшій смертності в Німеччині ніж у Франції. Натомість народини німецької, що перед війною перевищали французьку стопу 5 і пів точками, тепер перевищають її тільки двома точками; коли французька стопа майже незмінна, то німецька значно впала, з 27^й на 20^й. Якби крива лінія, яку зарисовують ці два органічні зображення, продовжувалася протягом якогось часу, то ми побачили би заходання німецьких народин нижче французьких. Однак таких висновків робити не вільно; бо було би великою помилкою, якби ми будували будучину на підставі хвилевого укладу чисел і продовжували їх тенденції в безконечність: оставмо таку маніпуляцію польським статистикам, котрі піднявши (головно на папері) число польської людности в нашій країні і понизивши (для ужитку заграниці) число людности української, трохи передчасно — надіємося — радуються надіями швидкого ополчення західно-українських земель. Хто так калікує, той переносить у ділянку національної статистики ту саму хвилю, в яку лопав би той, хто обчислює би, скільки буде вносити через 100 років його майно, поміщене в банку на складаний процент: грошева криза, надзвичайна довіра або банкрутство певно помішало би ці обчислення — на століття.

III.

Значить, краще не вадатися в порочення того, скільки буде через 100 років французів у порівнянні з німцями, поляків у порівнянні з нами. Богато дечого ще може приключитися такого, що виверне до гори дном сиромудрі і нахальні рахунки польської статистики... Щодо статистики французької (а якою зрештою, як з об'єктивною, не вільно порівнювати славетну своїми містифікаціями статистику польську?), то вона тільки констатує несподіванку: що в західній Європі одна тільки Франція вийшла з періоду війни й після війни з незмінною стопою народин, дуже недостатньою, правда, та все таки не упадаючою, як стопа англійська або німецька.

Як невиключена (а навіть імовірна), що не без впливу на французьку й німецьку плодovitість остався вислід війни, перемагаючи, невадка другої сторони; за адогдом таким промовляла би обстановка, що Німеччина після Седану, а Японія після Порт-Артура виявили були раптовий могутній підєм національної плодovitі. На всякий спосіб можна сказати, що наведені вище факти і числа дають знак, що передчасно було вважати Францію за оковану засуджену, та що будучина може й ще принести відродження алевинної стихії.

Не будемо й ми — від некорисних для нас вислідів польської статистики — зневірлюватися ні в національним ні плеємним характері нашої країни. Витривалімо на місці, ідімо такою політичною лінією, яка відповідала б ворожим інтересам, а нашим — то й для нас настануть кращі часи.

IV.

Що французька плодovitість слаба, вський це знає, і не відкинь. Менше відомо (а подекуди й старанно й свідомо закривана) перша й підстава причина підкошення французької розродної сили.

Запад родючості французького племені датується від Великої Революції, від народодласті і від республіки. Людовик XVI оставив Францію найлюднішою державою й нацією в Європі; майже вдвоє люднішою від своєї суперниці, Англії, кількараз люднішою від Прусії. Та дбажалося революційним ватажкам революціонізувати весь світ, і вони видали війну Європі (я не, як дехто думає, «реакційна» Європа — їм); революційний генерал, а згодом і імператор, Наполеон розніс на французьких багнетах гасла і засади революції в усі кути Європи. Це контуovalo життя злиш мільона молоді

французької, набираючої — революційно-демократичною метою загального ополчення. Коли раніша, реакційна метода висловлювалася кількома нужденними тисячками збитих у великих битвах і війнах (прим. усі безконечні війни Людовика XIV. разом коштували життя всього на всього 40 тисяч шляхтичів і затежників), то нова, демократична метода в одну мить підняла число трупів до мільонових чисел. Революційні війни винищили — можна сказати — до ноги всю здатну до життя й розплоду французьку молодь і мужува. Ціле покоління жінок оставалося задиляки Дантонові, Робеспірові і Наполеонові без чоловіків, а ціле покоління дітей одержало за батьків — старців. Реставрація потрохи успіла поправити розплодну силу Франції, революції 1830 і 1848 рр. знов кинули країну влад. Плебісцитова імперія Наполеона III, війна 1870—1871 і вибух третьої республіки доконали решти: з найпліднішої країни Франція впала до стану найменш плідної, з найлюднішої в Європі вона злетіла до шостої з черги по числу людности. За революційний люксус Франція заплатила собою — можливо, що й безвідкично, раз на все.

В. Левницький.

З Українського Сойм. Клубу

Заява в справі побору рекрута.

На засіданні сойму дня 1. березня ц. р. посол Сергій Назарук зложив у справі побору рекрута оську заяву:

«Високий Сойме! Побір рекрута є найбільшим податком, що його вимагає держава від своїх горожан. Цей податок крові горожан, що користають уповні з політичних прав, дають радо своїй державі, боронячи її на випадок війни.

Український нарід у Польщі не користується з повні політичних прав, не має української школи, доступ до урядів для українців замкнений, до офіцерської служби в армії — також. Якщо поляк може бути гордий з того, що на випадок війни боронить свою землю, що її дстав з земельної реформи, то українців, з якого рук виривається ту землю і таким чином позбавляється його варстату праці — не почувляється до обовязку такої оборони. Для українця думка про оборону чужа.

Нічого дивного, що наш український нарід не почувляється до обовязку боронити державу, уряди якої поступають з українцями як з третьорядними горожанами і позбавляють нас усіх елементарних прав.

По сумних випадках у Кракові, де до боротьби з польським робітником ужито жовнів української народности, зайшов у травні 1926 р. не менше сумний факт, що на вулицях м. Варшави була пролита кров жовнів-українців в імя введення диктатури одиниці.

Підчеркую, що і в першій і в другій випадку не було ніякої потреби проливати кров жовнів-українців.

З огляду на те і приймаючи на увагу, що політика диктатора маршала Пілсудського у відношенні до українського народу не є ліпша від політики попередніх польських урядів, заявляю в імени Українського Клубу, що будемо голосувати проти закону про побір рекрута в р. 1927.

Ставлю внесення на черкнення ст. 1. закону про побір рекрута в 1927 р.»

Відповідь у справі підручника Левницького і Фридберга.

Міністр освіти д-р Добрушський 26/1 1927 НО. През. 12302/26 на інтерпеляцію посла Назарука і тов. з 13. XI. 1926 в справі ширення історичної неправди і погорди й ненависти до українців у шкільнім підручнику проф. А. Левницького і И. Фридберга: «Zarys historii Polski», дав через соймового маршала Українському Соймовому Клубові ось таку дословну відповідь (в перекладі):

«Не вхолячи в оцінку історичної докладности наведених уступів, уважаю, що наведені уступи книжки Левницького і Фридберга: «Zarys historii Polski» можуть причинитися до забурення пожеданого згідного співжиття польської і руської молоді. З огляду на те заявляю, що апробату майбутніх видань цього підручника зроблю залежною від надачі іншого змісту дотичним уступам».

Цікавий для історика і для ліка факт, що, не зважаючи на таку відповідь, міністр полишив цей підручник з дотичними уступами і на дальше пригожим до науки української і польської молоді.

Українці в Бразилії.

З «Українського Союзу» в Бразилії. — Економічна криза й революція. — Новий український місячник.

В дні 24. і 25. грудня 1926. відбулися в Порто-Уніон звичайні загальні збори «Українського Союзу» в Бразилії. Вибрано новий відділ та поладжено багато пекучих справ. Обовязки редактора «Українського Хвилювання» буде виконувати п. В. Кухар. Проф. Карманський лишився

відгуки дня.

Воєнні поголоски.

Ледви сонце рушить на водах кригу і розбудить потоки, ледви південний легіт розтопить поруділі сніги і виманить підсніжники на світ — починають появлятися весняні питоменисти: перелетні птахи, пошести, повені, блошці і любовні авантюри на свіжій повітрі.

Але найшвидше з усього прилітають з весною — воєнні поголоски.

Вони весь рік дримають десь у закамарках всесіту на те, щоб на весну заразити собою думаючи і бездумні голови та наганяти страх у львині і зачі серця.

— Чули ви... Пілсудський дістає позичку в Англії за ціну війни з Радянщиною!?

— То ще дурниця! На Волині і в Галичині мають бути створені українські легіони з українською командою і так далі.

— А пралери?

— Не знаю... Правдоподібно червоно білі зі синьожовтими лентами...

— І з написом: «За нашу волю і вашу».

— Дуже можливо! Майже певно.

— Тільки маю враження, що цілий напис не зміститься і останнє слово з тахічних причин відпаде.

— Ех! Ви шовініст неоправний. Не можемо вічно тільки боротися з поляками.

— Ясно, що ні! Часом треба і випити!

— Ви певно пієте до того, що я часом у Аглас... Моє поважання!

— Клянуся...

Воєнні поголоски вже видають живо: весняна кров поставила двох старих приятелів на воєнну стопу.

Між радянськими:

— Мені здається, що для Радянського Союзу не на руку тепер війна.

— Ч-му?

— Пролетаріат ще не оосвідомлений як слід.

— Нічого. Англія, взагалі Захід, розкладається.

— Правда розкладається, але закн розложиться, може бути зле.

управителем колегії «Українського Союзу».

Головною причиною тих змін труднощі фінансові, що викликали розбіжність думок між членами виділу. Дивуватися, що фінансовий стан «Українського Союзу» лихий, годі, бо не лиш Союз, але й уся Бразилія бореться з важкою економічною кризою. Новий президент д-р Вашингтон Луїз вводить зміну гроша. Мільрейса заступить «крузейро» (1 крузейро рівнатиметься 4 мільрейсам). У пресі є голоси, противні цій зміні, що покликуються на розруку, економічну кризу і т. д. Натомість Вашингтон Луїз каже, що криза скоро скінчиться, а революціонери розсілися лише в околицях далеких центрів промислу: в станах Ста. Катерини, Рію-Гранде-ду-Сул, Матто-Гросо і Гойас. Одна група ворохобників переходила недавно околицями, заселеною українцями. Частина їх, притиснена урядовими військами, поділася в Уругвай, де її розброєно. А інші частини ще рухаються потрохи. Що з того буде, побачимо. Певне тільки одно: коли революція скінчиться та промине криза, Бразилія вступить в період поступу. Поки що все тут по давньому.

В Куритибі виходить під управою добр. Кобиланського місячник «Українське Життя», в якому час до часу будуть появлятися і статті в португальській мові. Обіцяли поміч п. Кобиланському й деякі журналісти з Куритиби. По заповненні п. Кобиланського місячник той буде редагований так, що надаватиметься до читання у всіх закутках Бразилії, де тільки живуть українці. Віда хіба в тому, що наші люди, що живуть поза Бразилією, не зможуть читати статей в португальській мові, бо дотепер не маємо ніякого українсько-португальського підручника ні словника.

Емігрант.

Радянська Україна.

Київський контрактний ярмарок.

Дня 28. лютого відбулося в Києві прочисте відкриття контрактного ярмарку. Відкрив його в старому контрактному будинку народний комісар торгівлі УСРР. Чернов. В головному контрактному будинку приміщено всеукраїнський торговий музей. В музею одержують учасники ко-

— Ви, товаришу, партійний?
— Ні, я тільки «співчуваю».
— А я співчуваю з вами, що ви такий дурак.

— Пане товаришу, я собі то випрошую.
— Пане добродію, прошу не вимахувати так руками.

— А ви мене не ображайте.

— А ви не говоріть дурниць.

— А я вам кажу, що Англія ще досить сильна, щоб розбити більшовиків. Тоді певно прийде гетьман і що з вами з такому разі?!

— Ова! Я також ще не партійний...

Воєнні поголоски вже видають живо: захитують світоглядом навіть «сильно переконаних».

Українська «стара війна» теж «дебатує». Встають їй перед очима кольони, батерії, прапори і необхонні степи. Чотирокутна смерті змінється в мріях на колесо щастя.

— А як побідять Совіти!

— То тільки завдяки українцям.

— А як Англія?

— Таксамо тільки завдяки нам.

— Значить?!

— Голій не має нічого до страчання, а все до зискання. Зрештою гетьман...

— То ви за гетьманом?

— Ясно!

— Смішно. В нинішніх часах демократизму...

— ...і батькоотаманщини...

— ...і скоропадщини...

— ...і тютюнівщини...

— ...і вишиванщини...

— ...і петрушевичівщини...

— ...і бачинізму...

— ...і микитеїзму...

— Я і вам не говорю...

— Я з вами рівно...

Воєнні поголоски видають живо: ш війна за горами, а вже на дніх задзвеніть дві саблі.

Весна бурить кров, кров бурить думку, а думки бурять приязнь товаришів.

Чиж не можуть вони збурити приязнь народів, коли вона ще слабша і менш шира?!

Галактион Чина.

марку всі потрібні матеріали, як зразки товарів та інформації. Вже першого дня ярмарку заключено 40 угод на суму 200 тисяч карбованців, а другий день ярмарку дав 25 угод на суму 1,250,000 карбованців. Заоферованих товарів на ярмарку є на суму 40 мільонів карбованців.

Книгоспілка.

В останніх днях лютого відбулися загальні збори акціонерів видавничого і готоровельного товариства «Книгоспілка». Зі звіту про діяльність товариства за минулий рік довідуються: минулий рік був четвертим з черги роком діяльності «Книгоспілки». Вона наладдила торгівлю книжками у 338 кооперативах і займалася контролем книжної торгівлі в тих кооперативах. В минулому році видала 2300 друкованих аркушів. В книжках це представляє 551 назв усіх книг з тиражем мільйонів 600 тисяч примірників. Книжкова продукція з минулого року перевищила продукцію з усіх трьох попередніх літ на 1,35 відсотків. Між виданими книжками були книжки на кооперативні, сільськогосподарські, педагогічні, літературні, акційні (червоне писемництво) теми. Крім того видало багато підручників (шкільних карт (мап), нот, портретів і т. п. В тому 93,8 проц. назв і 96,3 проц. тиражу видало українською мовою, 5,9 проц. російською мовою, і 0,5 проц. іншими мовами. Серед усіх кооперативних видавничих радянського союзу «Книгоспілка» займає перше місце щодо кількості друкованих аркушів, а четверте щодо складності виданих назв. Загальний оборот «Книгоспілки» в минулому році виносив 11 мільонів 500 тисяч карбованців, на ціліх 6 мільйонів більше карбованців, ніж в попередньому році. Виключно готоровельний оборот виносив 2 мільйони 100 тисяч карб. вздов більше ніж попереднього року. За останній рік мала «Книгоспілка» аж 500 тисяч карб. чистого прибутку. На цих зборах вибрано до управи спілки: Гетьмана, Омелівича, Макаренка і Дембовського членами управи.

В Академії Наук.

До Української Академії Наук побіг французький вчений Марселс. Він буде працювати в Академії над вивченням стародавньої української мови XVII століття. Але деяка дістала запрошення до участі в першому міжнародному конгресі асоціатив у Будапешті.

ЕДМУНД РІДЛЬ
Львів,
вул. Рутівського 3.

Попри особисту справу не заведують у Грималівці також справи економічного підняття населення. В тій цілі завазав тут перед двома літами організаційний комітет для заснування кооператива в повіті. Завдяки заходам закладки праці повітового організатора кооператива (на повіті Скалат) п. Трембача вдалося заснувати кооператив (господарсько-споживчий) в Грималові, Вікові, Глибці, Товстім, Остапіві, Луці Малій, Кресьмі, Зеленим, Раїшівцях і Дубинцях, так що вони спільно з кооперативами Скалатишми міг уже повстати Повітовий Союз кооперативів в Скалаті. Наслідки осмунували Кооператива з політні вже сьогодні. Вони спричинили між іншим злижку ціл на товари навіть по жиждівських крамницях містечком. Найдовше лежала облогом справа політичної організації. Щойно з хвилею консолідації і організації національного табору в Україні, організація національно-Демократичному Об'єднанню Національного і в Грималівці працівників возпачають і в Грималівці. Завдяки цю лад політичного організації. Завдяки старанням пп. Олександра Писеяського емер, старанням пп. Михайла Коцюбиня, нотар, канцеляр і Михайла Коцюбиня емер повно-

ВЗУТТЯ

найліпше купиш і найдешевше заплатиш тільки
вул. Городецька 1, ріг Красівських. 1656

успіх, однак під суєтним оглядом не вніс до себе полі індивідуального опрацювання. Отже в цілому поглиблення внутрішнього виразу підпорядковані ним постатей повинні бути спрямовані зусилля синаптичного й талановитого співака".

Закінчив голосом Альфреда Пільона, муз. рецензента "Хвиля": "По повероті з Кнута, де співав в українській опері, виступив М. Голіньський у львівському театрі як Радамес в "Аїді". Про прикмети Голіньського писали ми вже з приводу його виступів у минулому сезоні, і тому обмежуємося сьогодні тільки до ствердження, що він має дуже гарний, сильний, шалхотний теноровий голос, що надається спеціально до героїчних партій. Крім того улюбляють його до відтворення тих партій досконало постави й апарату, однак з тим, що муситиме ще поповнювати над стороною акторською. Як Радамес мав Голіньський великий і добре заслужений успіх, бо виконав цю партію дуже гарно".

3 нашого карнавалу.

Чотири львівські імпреси.

Під кінець карнавалу слід записати чотири львівські вечірки-бали, з яких кожна мала окремий характер і настрій, а всі вдалися преуспішно.

Перша була зорганізована "Секцією Студенток" при товаристві "Студентська Громада" в четвер дня 3. п. м. в сальх "Української Бесіди". Ніхто, здається, не є краще покликаний до організації балів, як молода, енергійна жіноцтво, яке нічого не зневажає і нічого не забуває, а знає тайни складення буфету та господарства, дарма, що сидить за книжками. І ніхто більше не відчуває потреби потанцювати, як студентки, перетомлені викладами. Не дивно, що жива забава тривала до білого дня.

На саме закінчення карнавалу збіглися аж три вечірки-забави одного дня: соколи і спортсмени у "Соколі", кооператив "Друкарів" у сальх друкарів "Огнище" при вул. Пекарської і "Червоної Калини" в "Народнім Домі". Три на один вечір — це трошки за багато; не на скільки людей, які мають заповнити три саль, бо — як досвід ствердив — усі були повні, а на тих, які з різних обов'язків (нпр. журналістичного) мусили показатися і тут і там, щоб не зустити їх докіп, що нехтують таким чином товариством.

Забави в "Соколі" була майже домашня: соколи, всі знайомі між собою, почували себе, як у родинній гурті.

Вечірниця "Друкарів" мають уже своєрідну традиційну атмосферу повної товариської свободи і природного гумору. Комітет зробив цього року гостям несподіванку, видаючи на саль друкарів "Вісти з вечірниць друкарів" і роздавши 15 нагород між учасниками обох полів, по жеребу. Крім цього на вечірницях співав відомий хор друкарів під проводом п. В. Веселовського, а куплетист Ф. Юрко бавив гостей веселими піснями.

Баль "Червоної Калини", як і в попередніх роках, мав повний успіх. На саль можна було запримітити чимало осіб з провінції, але й від львівських гостей всі саль "Бесіди" трінали. Танці зачалися коломийковим хороводом, що його вів дуже амло п. Лев Ленкай, при чому музика грала популярні стрілецькі пісні. Забава скінчилася раннім ранком.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ
ПЕРЛОВИМ Ігнатович Львів. 956 82-2На урядження
пенсіонатів і виправи

ковдри воєнної пухові, матраци з морської трави і волосини, коци, подушки, сільське ліжко, фіранки, дивани, по-лотня, шифони, простирала, по-шевки, сімники казочко дешево поручає

В. Іжицький

Львів :: вул. Коперника 3.
1653 Цінники і коштовнісис відворотно. 2-4ШКЛЯРСКА Робітня Б. Стельмах,
Львів, Липового 3. Рами, оправка обра-
зіт і зеркал по найнижчих цінах 1617 4-5

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса
Львів, вул. Сикстуська 17/II.Пльомбування й винищення зубів без
болу. Штучні зуби в каучуку і золоті на
американську систему. Паштети з провін-
ції полагодується в найкоротшому часі.
П. Т. урядовим і студентам значна знижка.
1625 Полежні в сальх. 4-5Спеціаліст недуг легінів, серця і жовудка
Д-р Фелікс Ган Львів, Городець-
ка 46. Телеф. 834.
1640 Пересвітлення Рентгеном. 5-27

До Всеч. о. д-ра Т. Вергуна:

Всх. Отче!

Ваш Кальотріке спровадженій з Народо-
вої Торговлі в Соколі, зробив мені дуже
милу несподіванку. По дочкій моїй недузі,
волосся стало мені дуже випадати, так що
грозила лысина. По 3-кратнім нативанню
„Кальотріком“ не то що волосся не-
перестало випадати, а ще до того „всьо“ ви-
пало відросло. Щиро дякую за так успіш-
ний середник. — Ольга Хмельник. 1675 1-1

II. Звичайні Загальні Збори

Філія „Просвіти“ в Рожнітові, відбудуться
в неділю дня 13. березня 1927 о год. 14.
(2 по полудні) в льокалі Філії зі сліду-
ючим денним порядком: 1. Справоздання
уступаючого Виділу. 2. Звіт контрольної
Комісії і справа уділення абсолютотрі усту-
паючому Виділові. 3. Вибір нового Виділу.
4. Справа будови Дому Філії. 5. Справа
основання повітового Т-ва кредитового. 6.
Внесення і запити. — Виділ. 1676 1-1

Конкурс

Центральний Кооперативний Банк „Крає-
вий Союз Кредитовий“ у Львові (Ринок
ч. 10.) оголошує конкурс на посаду служ-
бовика.

Вимагання є: укінчення Високої Того-
вельної Школи зі спеціальним відділом
банковим, — знання мови німецької і
французької, або німецької і англійської,
— писання на машині, — добре і вправне
письмо, відповідне для ділових книг. По-
жадані є: практика банкова, есентуально
в кооперативах, як також стенографія.

Влищі услія будуть подані устпо.

Подання враз з залучниками, у відпи-
сах і описом перебігу життя — належить
пересилати до Центробанку, в годинах
урядових до дня 20-ого березня п. р.
включно.

Особисті оголошення і всякі інтервенції
є виключені. Заусловлення наступити на
підставі взаємного порозуміння. 1672 1-3

Заява.

Заква в „Ділі“ ч. 47. з 3/3 1917, будьто
би я перепросила Володимира Бачинського
є ложено. Володимир Бачинський ви роком
суду повітового в Тернополі за обиду
чести поповнену на моїй особі зістав за-
суджений на 8 день арешту. Присуд подано
до відомка сенату університету.
1677 1-1 Марія Целевичева.

По-ітовий Союз
Кооператив в Стрию

прийме негайно двох службовиків
з вищим (фаховим) образованием:
агронома і торговельника. Подання
удокументовані відписами свідоцтв
і референціями, вносити до кінця бе-
резня. Першенство мають поручені
Ревізійним союзом. Умову подасть
П. С. К.-Стрий крім цього з чемности
Ревізійний Союз, Сільський Господ-
дар, Спілка Агрономів або Центро-
1661 союз у Львові. 2-3

НОТИ ВИСОРТОВАНІ НОТИ

продас через кілька днів по дуже низьких
цінах „ГАРМОНІЯ“ Магазин Хот Е. Шмаль
1642 Львів, Романовича 11. 3-3

ПРОДАМ з вес-
ною пасіку,
25—30 пнів. Пні
сильні. Інформацій
уділяє Михайла ви-
чева Христини, Бу-
янів, — почта Жу-
разно. 1671 1-2Час
відновити
передплату!!ЧЕКОЛЯДА
„ОПТИМА“
1673 найліпша 1-7

БУДОВУ церков і світських бу-
дівників. Буре в підпри-
ємство, виконує пляни і коштовнісис
інж. Лев Левинський
1632 архітект упов. будівничий
Львів, вулиця Содова ч. 3
(біля Потоцького).

ЖУРНАЛИ
ВЗОРИ
КРОЇ
МАНЕКІНИ

Р. ЛЯНДАУ Львів,
Чарнецького ч. 1

1620 ФІРМА
І. ДРЕКСЛЕР і сини
пл. Копітальна 2.
перероблює і покриває найдешевше
в 24 ГОДИНАХ
КОВДРИ і МАТЕРАЦИ

Байцуйте
насіння
Успулюном
350
сухою байцою Успулюном
НОСИФ КАРРАХ
Львів, Касцюшки 18.

ЖУЖЛЕВА МУЧКА ТОМАСА
(ТОМАСИНА)

є під весняні засіви

на кождо почву
і кождої пори 1524 3-9найліпшим і найдешевшим
ФОСФОРОВИМ НАВОЗОМфосфоровий квас теперішньої
:: томасини ділає негайно. ::

Вказівки і цінники доставляє фірма:

НОСИФ КАРРАХ

Львів, вулиця Касцюшки ч. 18